

Tekniska, råd vid beredning av plastformgods vid nyttillverkning

(komplement till Plastbranschens leveransbestämmelser)

Allmänna förutsättningar

Köpare såväl som tillverkare av plastformgods förutsätts, att tillsammans, göra en genomgång av nedanstående huvudpunkter vid nykonstruktion, t.ex.

- materialval
- miljö och påkänningar som detaljen skall utsättas för under sin beräknade livslängd
- konstruktiv utformning

Påverkansfaktorer att gemensamt analysera/ta hänsyn till

Mekaniska påkänningar

- statiska, d.v.s. långvariga belastningar
- dynamiska, d.v.s. växlande belastningar
- slagpåkänningar

Termiska påkänningar

- högsta temperatur?
- hur länge varar förhöjd temperatur?
- alstrar detaljen själv värme?
- ökar temperaturen utöver omgivningens?

Klimatzoner under detaljens funktionstid

- regn (dimensionsförändringar p.g.a. fuktupptag)
- luftfuktighet (dimensionsförändringar)
- inverkan av strålning från sol, värme och missfärgning

Kemiska, fysikaliska påkänningar under detaljens funktionstid

- energirik strålning, solbestrålning, värme, röntgen, radioaktiv strålning
- kemikalier
- lösningsmedel
- fuktig luft och vatten, klimatpåverkan
- mikroorganismer

Köparens åligganden

Köparen skall informera om alla faktorer som kan ha inverkan på materialval och konstruktiv utformning

- mekaniska, termiska och kemiska påkänningar
- toleranskrav
- alla kända miljö- och omgivningspåkänningar som kommer att ställas
- beräknad livslängd
- seriestorlek,
- lagkrav
- ansvarskrav
- andra krav som kan komma att ställas på köpare och tillverkare

Bearbetarens åligganden

Bearbetaren / tillverkaren förutsätts delge köparen all sin fackkunskap av aktuella detaljer

- lämplig utformning med hänsyn till
- formningsmetod
- material
- funktion
- utformning
- offert respektive prisindikation med angivande av
  - material
  - styckpris, seriestorlek och tillkommande kostnader
  - kostnad och utförande av formen
  - specifikation över utförande av form
  - minsta orderstorlek
  - ställkostnader
- gemensam överenskommelse om färg, ytfinish, toleranser, passningar, och planhet
- ansvar, äganderätt resp. underhåll av formen

Godkännande- och leveransvillkor

Köpare och tillverkare skall ha gjort en överenskommelse om villkor för godkännande av utfallsprov och löpande leveranser, t.ex.

- ytfinish och färg liksom tillåtna avvikelser
- dimensioner, formriktighet, skevning, toleranser
- frihet från grader
- insjunkningar
- utstötarmärken
- mekaniska egenskaper

omfattning av löpande ankomst- kvalitetskontroll, t.ex.

- detaljvikt och viktspridning med tolkningsgränser
- efterkrympning vid överenskommen värmepåkänning
- mekaniska egenskaper samt sätt för mätning av dessa

arkivering av utfalls- resp. levererade detaljer

Allmänna råd

Klargör vem som har det allmänna ansvaret, konstruktions- resp. utformningsansvaret låt, om möjligt, tillverkaren ta totalansvaret för

- detaljens totala funktion
- formen
  - byte och reparation av skador vid förvaring och produktion
  - när den är utsliten
  - vid förvaring
- tillverkning och ev. efterbearbetning
- konstruktion och detaljens utformning
- materialval

Överdriv inte produktkraven, det ökar kostnaden

Underskatta inte inverkan av den miljö där detaljen ska fungera

Gör en överenskommelse om förfarande vid produktionens upphörande.